

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

вул. Ужгородська, 26, м.Мукачево, 89600, телефон/факс (03131) 2-11-09
E-mail: www.msu.edu.ua, info@msu.edu.ua, код ЄДРПОУ 36246368

10.03.2020 № 439

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Теренко Олени Олексіївни
на тему «Тенденції розвитку освіти дорослих у США і Канаді
(друга половина XX – початок XXI століття)»
поданої на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

Сучасний етап розвитку суспільства зумовлює нагальну необхідність розвитку освіти дорослих як чинника, що має вирішальне значення для сталого розвитку суспільства. Зважаючи на те, що в Україні відбувається активне реформування системи освіти дорослих, особливо цінним може бути вивчення й узагальнення досвіду Сполучених Штатів Америки і Канади – країн, які мають певні досягнення і результати у цій галузі. Це свідчить про актуальність дисертаційного дослідження О.О. Теренко.

Впровадження результатів наукового дослідження О.О. Теренко у Мукачівському державному університеті відбувалося протягом 2018 – 2019 рр. Використання дисертаційних матеріалів та наукових публікацій дало можливість підвищити рівень теоретико-методологічної, загально-філософської та наукової підготовки майбутніх вчителів. Особливу цінність мають визначені автором процесуальні особливості освіти дорослих у США і Канаді, зокрема, проаналізовані нею андрагогічні засади навчання, технології, які використовуються в навчальній діяльності, змістове наповнення програм навчання дорослих. Значний інтерес у студентів викликали матеріали про історію становлення й розвитку освіти дорослих у США і Канаді, її функціонально-структурні особливості, потенційні можливості неформальної та інформальної освіти дорослих тощо, які використовувалися при викладанні дисциплін «Історія педагогіки», «Дидактика», «Педагогічна майстерність (педагогічна творчість)», «Основи психодіагностики» тощо)

Впровадження в освітній процес положень та рекомендацій, викладених у наукових публікаціях О.О. Теренко, сприяло збагаченню професійних знань студентів, опануванню ними інтерактивних технологій навчання, що свідчить про високий науково-теоретичний рівень та практичну спрямованість дисертаційного дослідження О.О. Теренко, а відтак дає підстави зробити висновки про доцільність його подальшого впровадження в навчальний процес у закладах вищої освіти.

Довідка про апробацію і впровадження дисертаційного дослідження Теренко Олени Олексіївни на тему «Тенденції розвитку освіти дорослих у США і Канаді (друга половина XX – початок XXI століття)» обговорена і затверджена на засіданні кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 17 лютого 2020 року).

Перший проректор Мукачівського
державного університету, д-р екон. наук, проф.

В.В. Гоблик

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
20300, Черкаська обл., м. Умань, вул. Садова, 2, тел. (04744) 3-45-82, факс (04744)
3-45-82, E-mail: post@udpu.edu.ua УДПУ р/р 35228202004420, банк одержувача УУДКСУ
в Черкас. обл. МФО 820172, код 02125639

13.04.20р. № 745/01

На № _____ від _____

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Теренко Олени Олексіївни
«Тенденції розвитку освіти дорослих у США і Канаді
(друга половина ХХ – початок ХХІ століття)»
поданої на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

Впровадження результатів дисертаційного дослідження Теренко О. О. здійснювалося впродовж 2018–2019 рр. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Апробація результатів докторської дисертації Теренко О. О. здійснювалася при вивченні педагогічних дисциплін, зокрема, «Історія педагогіки», «Порівняльна педагогіка», «Сучасні технології соціально-педагогічної діяльності», що дало можливість збагатити їх зміст аналітичними матеріалами щодо розвитку освіти дорослих; ідеями щодо необхідності врахування в освітніх реформаційних процесах такого важливого чинника розвитку суспільства як освіта дорослих; рекомендаціями щодо використання позитивного американського та канадського досвіду в освітній системі України. Водночас, сприяло підвищенню мотивації студентів, спонукало їх до вибору тем науково-педагогічних досліджень та рефератів, пов'язаних з освітою дорослих, особливостями неформального навчання тощо.

Матеріали монографії та численних публікацій автора використовувалися викладачами на лекційних та семінарських заняттях, студентами – у підготовці доповідей, рефератів, курсових робіт.

Вважаємо, що впровадження результатів дисертаційного дослідження Теренко О. О. сприяло поглибленню знань студентів про розвиток освіти дорослих, підвищенню ефективності підготовки майбутніх фахівців, що свідчить про теоретичну та практичну цінність проведеного дослідження, а також про доцільність подальшого використання його результатів у навчальному процесі.

Результати впровадження обговорено і схвалено на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 10 від 23 січня 2020 року).

07743
Перший проректор

401

А. М. Гедзик

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Вул. Києво-Московська, 24, м. Глухів, Сумська обл., 41400, тел.: (05444) 2-34-27, факс: (05444) 2-34-74
E-mail: gdpu@sm.ukrtel.net, gnpuoffice@gmail.com, код ЄДРПОУ 02125527

Від 13.03.2020 № 592

На № _____ від _____

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Теренко Олени Олексіївни
«Тенденції розвитку освіти дорослих у США і Канаді
(друга половина ХХ – початок ХХІ століття»,
поданого на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

Впровадження результатів дисертаційного дослідження
О.О. Теренко з проблеми розвитку освіти дорослих у США і Канаді здійснювалося
впродовж 2018 – 2019 рр. у Глухівському національному педагогічному університеті імені
Олександра Довженка.

Аналіз творчого доробку автора свідчить про високий науково-теоретичний рівень її
праці, спрямованої на подальший розвиток теоретико-методологічних засад розвитку
освіти дорослих в Україні з урахуванням американського та канадського досвіду.

Робота О.О. Теренко також має практичну значимість, зокрема, з огляду на
визначені нею теоретико-методологічні та організаційно-андрагогічні засади освіти
дорослих, шляхи використання північноамериканського досвіду в реформуванні системи
освіти в Україні. У викладанні навчальних курсів з історії педагогіки, порівняльної
педагогіки, педагогіки та психології вищої школи широко використовувалися
представлені у публікаціях О.О. Теренко результати її наукового пошуку, зокрема, ті, які
стосуються передумов виникнення освіти дорослих у США і Канаді, історії становлення й
розвитку зазначеного явища, змістових та процесуальних аспектів формальної та
неформальної освіти дорослих США і Канади, соціального партнерства між бізнесовими,
освітніми й громадськими структурами, форм, методів та технологій навчання дорослих,
змістового спрямування програм навчання дорослих, сучасних тенденцій розвитку освіти
дорослих у Сполучених Штатах Америки і Канаді. Матеріали зазначеного наукового
дослідження також широко використовувалися в науково-дослідницькій роботі студентів.

Апробація результатів дослідження свідчить не лише про високий науково-
теоретичний рівень роботи, а й про її практичну спрямованість, що доводить доцільність
подальшого впровадження її результатів у процес підготовки майбутніх фахівців в
університетах України.

Проректор з наукової роботи
та міжнародних зв'язків, доктор педагогічних наук

 Г. ЛУЦЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
вул. Винниченка, 31, м. Луцьк, 43025 тел./факс (0332) 24-22-35
E-mail vippo@vippo.org.ua ЄДРПОУ 02139699

14.05.2020 № 286/02-13
на № _____ від _____

ДОВІДКА
про впровадження результатів дисертаційної роботи
Теренко Олени Олексіївни
«Тенденції розвитку освіти дорослих у США і Канаді
(друга половина XX - початок XXI століття)»
за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

У Волинському інституті післядипломної педагогічної освіти протягом 2018-2020 здійснювались апробація і практичне впровадження результатів наукового дослідження Теренко О.О. на тему «Тенденції розвитку освіти дорослих у США і Канаді (друга половина XX - початок XXI століття)».

В освітньому процесі навчального закладу використовувалися матеріали наукових статей, монографій, методичних рекомендацій, дисертаційної роботи О.О. Теренко. Особливо відзначимо розробку автором теоретико-методологічних засад розвитку освіти дорослих, визначення понятійно-термінологічного апарату дослідження, розкриття особливостей організаційно-управлінських, змістових і процесуальних засад освіти дорослих у США і Канаді. Викладачі інституту мали змогу використовувати матеріали дослідження О.О. Теренко при розробці навчальних програм та навчально-методичного забезпечення педагогічних дисциплін.

Окремі розробки та рекомендації автора, зокрема, стосовно визначення механізмів визнання результатів неформальної освіти дорослих, підготовки фахівців для системи освіти дорослих розглядаються нами як шляхи подальшого удосконалення діяльності інституту.

Апробація результатів дослідження О.О. Теренко підтверджує їхнє теоретичне і практичне значення і доводить доцільність впровадження у навчальний процес закладів вищої освіти з метою підвищення ефективності підготовки вчителя в умовах реформування системи освіти в Україні.

Директор

П. С. Олешко

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Михайла Коцюбинського

вул. Острозького, 32, м. Вінниця, 21001, Україна, тел. (0432) 61-66-20 факс (0432) 61-24-12 E-mail: info@vspu.net код ЄДРПОУ 02125094

13.03.2020 № 06/14

на № _____

Довідка

про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Теренко Олени Олексіївни

«Тенденції розвитку освіти дорослих у США і Канаді
(друга половина ХХ – початок ХХІ століття)»

поданої на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

В умовах переходу до інформаційного суспільства та «економіки знань» виникає нагальна потреба пошуку нових підходів до неперервного розвитку людини. Відтак, особливого значення набуває освіта дорослих, яка спрямована на задоволення освітніх потреб та інтересів дорослої людини, є важливим чинником суспільного прогресу та адаптації дорослої людини до швидкоплинного світу. У цьому контексті актуальним є вивчення зарубіжного досвіду, зокрема, північноамериканського, оскільки у США і Канаді одним із пріоритетів освітньої політики є освіта дорослих.

Впровадження результатів дисертаційного дослідження О.О. Теренко у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського відбувалося у 2018-2019 рр. під час вивчення навчальних педагогічних дисциплін: «Історія педагогіки», «Порівняльна педагогіка», «Педагогіка вищої школи». У навчальному процесі широко використовувалися матеріали її наукових публікацій: статей, доповідей на конференціях, монографії, які викликали у студентів зацікавленість проблемою розвитку освіти дорослих у США і Канаді, спонукали їх до вибору тем наукових досліджень, пов'язаних з навчанням дорослих у Сполучених Штатах Америки, Канаді та інших розвинених країнах світу, підготовкою андрагогів, визнанням результатів неформальної та інформальної освіти, процесуальними особливостями навчання дорослих, сучасними тенденціями її розвитку у США, Канаді, Україні та світі.

Використання зазначених матеріалів сприяло підвищенню рівня теоретико-методологічної та наукової підготовки майбутніх вчителів, усвідомленню ними необхідності навчання впродовж життя. Матеріали наукового дослідження О.О. Теренко, сприяли застосуванню у навчальному процесі андрагогічного підходу, використанню форм та методів навчання, які відповідають андрагогічним принципам та створенню інтерактивного освітнього середовища, а відтак отримали схвалену оцінку педагогічного колективу. Апробація результатів дисертаційного дослідження О.О. Теренко свідчить про його високий теоретико-методологічний рівень та доцільність використання у підготовці майбутніх фахівців.

Проректор з наукової роботи,
доктор педагогічних наук, професор

Алла КОЛОМІСЦЬ

Євген Громов (0432) 61 80 72